

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015			І-17.03-07.08 - 01-2022
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 16/ 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державного університету
«Житомирська політехніка»

03 жовтня 2022 р. № 494/од

Ректор

Віктор ЄВДОКИМОВ

ІНСТРУКЦІЯ

з охорони праці та безпеки життєдіяльності для
учасників освітнього процесу Державного університету
«Житомирська політехніка» під час дії правового
режиму воєнного стану

Контрольний примірник

Врахований примірник

Житомир
2022

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			I-17.03-07.08 – 01-2022
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 16/2</i>

ЗМІСТ

1.	Загальні положення.....	3
2.	Дії під час сигналу «ПОВІТРЯНА ТРИВОГА».....	3
2.1.	При перебуванні в навчальних корпусах університету.....	3
2.2.	При перебуванні в гуртожитках університету	5
2.3.	При перебуванні вдома	5
3.	Дії під час обстрілів	6
3.1.	При обстрілі стрілецькою зброєю	6
3.2.	При артилерійському обстрілі та авіаударі	7
4.	Дії при знаходженні вибухонебезпечних предметів	7
5.	Дії при радіоактивному забрудненні	8
6.	Дії під час евакуації з небезпечного району	10
7.	Надання першої домедичної допомоги	10
7.1.	При пораненні від застосування зброї	10
7.2.	При радіоактивному ураженні	11

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			I-17.03-07.08 – 01-2022
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 16/3</i>

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Інструкція з охорони праці та безпеки життєдіяльності для учасників освітнього процесу Державного університету «Житомирська політехніка» під час дії правового режиму воєнного стану (надалі – інструкція) розроблена у відповідності до вимог Закону України «Про охорону праці», Кодексу цивільного захисту України, Рекомендацій щодо укриття в об'єктах фонду захисних споруд цивільного персоналу та дітей (учнів, студентів) закладів освіти, наданих у листі ДСНС України від 14.06.2022 №03-1870/162-2, рекомендацій Міністерства освіти і науки України та Державної служби України з питань праці.

1.2. Інструкція використовується для проведення інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу Державного університету «Житомирська політехніка» (надалі – університет) під час дії правового режиму воєнного стану.

1.3. Інструктажі за даною інструкцією проводяться: керівниками структурних підрозділів – для працівників відповідних структурних підрозділів; кураторами груп, класними керівниками, відповідальними особами – для здобувачів освіти. Запис про проведення інструктажу здійснюється в журналах реєстрації інструктажів, розділах журналів обліку навчальних занять або реєструються в електронних кабінетах здобувачів освіти.

2. ДІЇ ПІД ЧАС СИГНАЛУ «ПОВІТРЯНА ТРИВОГА»

При перебуванні в навчальних корпусах університету

2.1. Сигнал «Повітряна тривога» під час освітнього процесу може бути отриманий через міську систему оповіщення з використанням сирен, радіо, телебачення, телефонного застосунку «Повітряна тривога», а також з місцевих сигналів у навчальних

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			I-17.03-07.08 – 01-2022
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 16/4</i>

корпусах університету: трьох довгих дзвінків та мовного повідомлення за допомогою гучномовця.

2.2. Для укриття учасників освітнього процесу університету під час сигналу «Повітряна тривога» використовується приміщення цокольного поверху навчального корпусу №5, яке відповідає вимогам найпростішого укриття фонду захисних споруд цивільного захисту (надалі – укриття).

2.3. Переміщення учасників освітнього процесу до укриття здійснюється за маршрутами, вказаними в планах евакуації. Для орієнтації напрямку руху використовуються вказівники «УКРИТТЯ», які розміщені за маршрутом евакуації. Час слідування до укриття з навчального корпусу №1 становить 3-4 хв., з навчального корпусу №5 2-3 хв.

2.4. При отриманні сигналу «Повітряна тривога»:

2.4.1. Адміністративні та технічні працівники університету припиняють свою роботу, вимикають використовуване електрообладнання, направляються в укриття та знаходяться там на час «Повітряної тривоги».

2.4.2. Науково-педагогічні працівники при проведенні освітнього процесу:

- припиняють проведення навчання;
- дають розпорядження здобувачам освіти слідувати в укриття;
- супроводжують здобувачів освіти в укриття, взявши з собою журнали обліку роботи академічних груп або класні журнали;
- при прибутті в укриття розміщують здобувачів освіти, перевіряють їх за списком журналів та знаходяться там на час «Повітряної тривоги».

2.4.3. Черговий охоронець навчального корпусу:

- подає сигнал за допомогою трьох дзвінків та гучномовця;
- відкриває запасні виходи з навчального корпусу;
- перевіряє приміщення та впевнюється у відсутності в них учасників освітнього процесу.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			I-17.03-07.08 – 01-2022
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 16/5</i>

2.4.4. Здобувачі освіти прибувають в укриття, займають вільні місця та перебувають в укритті під час «Повітряної тривоги».

При перебуванні в гуртожитках університету

2.5. Сигнал «Повітряна тривога» мешканцями гуртожитків може бути отриманий через міську систему оповіщення з використанням сирен, радіо, телебачення, телефонного застосунку «Повітряна тривога», а також з місцевих сигналів - звукової сирени.

2.6. Для укриття мешканців гуртожитків під час сигналу «Повітряна тривога» використовується приміщення цокольного поверху навчального корпусу №5.

2.7. Порядок переміщення мешканців гуртожитку до укриття здійснюється за маршрутами, вказаними в планах евакуації. Для орієнтації напрямку руху використовуються вказівники «УКРИТТЯ», які розміщені за маршрутом евакуації. Час слідування до укриття становить: від гуртожитку №1 – 3-4 хв., від гуртожитку №2 – 4-5хв.

2.8. При отриманні сигналу «Повітряна тривога»:

2.8.1. Черговий охоронець (швейцар) гуртожитку:

- вмикає внутрішню будинкову звукову сирену;
- відкриває запасні виходи;
- контролює покидання гуртожитку його мешканцями.

2.8.2. Мешканці гуртожитків:

- вимикають газові і електроприлади, зачиняють вікна;
- прямують до укриття, де знаходитись під час дії сигналу.

При перебуванні вдома

2.9. Необхідно заздалегідь:

- з'ясувати адреси найближчих підготовлених укриттів; для тимчасово укриття можуть бути використані підвальні приміщення багатоповерхових та приватних будинків;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			I-17.03-07.08 – 01-2022
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 16/6</i>

- підготувати тривожну валізу – сумку або рюкзак з найнеобхіднішими речами: документами, запасом води, їжі, засобів гігієни, ліків, одягу.

2.10. Сигнал «Повітряна тривога» при перебуванні вдома може бути отриманий через міську систему оповіщення з використанням сирен, радіо, телебачення, телефонного застосунку «Повітряна тривога».

2.11. При отриманні сигналу «Повітряна тривога» необхідно:

- вимкнути газові та електроприлади, перекрити водопостачання, зачинити вікна;
- взяти з собою підготовлену тривожну валізу;
- прямувати до найближчого укриття, де знаходитесь під час дії сигналу.

2.12. У разі неможливості переходу в укриття та перебуванні у квартирі під час сигналу «Повітряна тривога» необхідно:

- знаходитесь у найбільш безпечних місцях квартири: ванній кімнаті, коридорі, біля несущих стін, ближче до виходу з квартири;
- розміщуватись подалі від вікон, які варто заздалегідь закрити ковдрами, заставити високими меблями або заліпити клейкою плівкою для зменшення розлітання уламків скла.

3. ДІЇ ПІД ЧАС ОБСТРІЛІВ

При обстрілі стрілецькою зброєю

3.1. При обстрілі стрілецькою зброєю (з пістолетів, автоматів, гвинтівок, кулеметів) необхідно:

- при перебуванні вдома: перейти у кімнату, протилежну від сторони обстрілу або сховатись у безпечному місці – ванній кімнаті чи коридорі, якщо це неможливо – лягти на підлогу та накритися предметами, що можуть захистити від куль та уламків;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			I-17.03-07.08 – 01-2022
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 16/7</i>

- при перебуванні на вулиці: лягти на землю та закрити голову руками, за можливості сховатись за предметами чи у заглибленні рельєфу, що знаходяться поруч.

При артилерійському обстрілі та авіаударі

3.2. При артилерійському обстрілі та авіаударі (чути гучний свист, залп запуску, вибух снаряду) необхідно:

- при перебуванні дома: за можливості переміститися в укриття або підвал будинку; за відсутності такої можливості – перейти в кімнату, протилежну від сторони обстрілу; вибрати місце в кутку, поруч з виходом;

- при перебуванні на вулиці: лягти на землю, використати нерівності рельєфу: траншеї, канали, ями, закрити голову руками, за можливості переміститися в найближче укриття.

3.3. Якщо поруч стався вибух снаряду:

- переконайтесь в тому, що ви не отримали значних травм;
- озирніться навколо, впевніться, що поруч не має загрози обвалів пошкоджених споруд,
- якщо ви отримали поранення чи опинились під завалом, подайте сигнал про допомогу.

4. ДІЇ ПРИ ЗНАХОДЖЕННІ ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНИХ ПРЕДМЕТІВ

4.1. Вибухонебезпечними предметами є боєприпаси – військово-технічні вироби, призначені для поразки живої сили та техніки.

4.2. При виявленні (знаходженні) вибухонебезпечних предметів заборонено:

- наближатися до предмету;
- пересувати його або брати в руки;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			I-17.03-07.08 – 01-2022
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 16/8</i>

- кидати, ударяти по ньому, намагатися розбирати;
- розпалювати поряд багаття або кидати в нього предмети.

4.3. При виявленні (знаходженні) вибухонебезпечних предметів необхідно:

- негайно повідомити про знахідку, зателефонувавши на телефонні номери 101 або 102;
- не підходити до предмету, не допускайте до нього інших людей;
- припинити всі роботи в районі виявлення вибухонебезпечного предмету;
- дочекатися прибуття фахівців та вказати місце знахідки.

5. ДІЇ ПРИ РАДІОАКТИВНОМУ ЗАБРУДНЕННІ

5.1. Радіоактивне забруднення є наслідком застосуванні ядерної зброї або радіаційної аварії на об'єктах атомної енергетики під час воєнних дій.

5.2. Через радіаційний вплив у людини виникають порушення життєвих функцій органів кровотворення, нервової системи, шлунково-кишкового тракту та можливий розвиток променевої хвороби.

5.3. Якщо ядерний вибух застав вас у приміщенні:

- закрийте всі вікна, двері, вентиляційні отвори, вимкніть кондиціонер та обігрівач, за можливості перейдіть у кімнату, де немає вікон;
- залишайтеся у приміщенні впродовж однієї доби, якщо органи влади не нададуть інших інструкцій щодо переміщення чи евакуації; контролюйте ситуацію за допомогою мережі Інтернету, телебачення, радіо;
- не їжте й не торкайтесь нічого, що могло зазнати радіоактивного забруднення;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			I-17.03-07.08 – 01-2022
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 16/9</i>

- не вживайте водопровідну воду до отримання відповідного повідомлення про її безпечність.

5.4. Якщо ядерний вибух застав вас на вулиці:

- помітивши спалах у небі або його відбиття не дивіться в той бік, так як це загрожує опіком рогівки очей;

- лягайте на землю, за можливості у заглиблення або за виступ, за яким можна сховатись від ударної хвилі та уламків;

- спробуйте закрити всі відкриті частини тіла: ляжте ногами в бік вибуху, обличчям донизу, підкладіть руки під себе, щоб захистити їх від опіків та травмвань;

- за можливості прикрийте вуха — це захист від баротравми;

- прикрийте рот і ніс маскою, тканиною одягу або хусткою, дихайте через них;

- перемістіться у найближче укриття, яким може бути підвал будинку або центр великих бетонних будівель з мінімальною кількістю вікон та дверей;

- перед входом в укриття зніміть верхній одяг, що може усунути до 90% радіоактивного забруднення й зменшить час, протягом якого ви перебуваєте під впливом опромінення;

- проведіть дезактивацію – заходи для очищення від радіаційного забруднення тіла, приміщення, поверхонь та предметів, з якими ви контактуєте;

- для змивання радіоактивного забруднення зі шкіри можна використовувати водопровідну воду, якщо не було офіційних повідомлень про заборону її використання; якщо у вас зовсім немає доступу до води, скористайтеся вологою серветкою, чистою вологою тканиною або вологим паперовим рушником, ретельно протріть усі відкриті ділянки шкіри;

- за можливості одягніть чистий, щільний максимально закритий одяг, що не міг зазнати радіоактивного забруднення;

- знайдіть джерело інформації (радіо, телевізор, Інтернет) аби не пропустити розпоряджень місцевої влади;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			I-17.03-07.08 – 01-2022
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 16/ 10</i>

- залишайтеся в укритті впродовж доби, якщо органи влади не нададуть інших інструкцій щодо переміщення чи евакуації.

6. ДІЇ ПІД ЧАС ЕВАКУАЦІЇ З НЕБЕЗПЕЧНОГО РАЙОНУ

6.1. Візьміть з собою документи, гроші, воду, продукти харчування, медикаменти та інші необхідні речі.

6.2. За можливості надайте допомогу громадянам похилого віку, людям з фізичними вадами.

6.3. Дітям дошкільного віку вкладіть у кишеню записку з вказанням прізвищі, ім'я, по батькові дитини та батьків, домашньої адреси, номерів телефонів батьків.

6.4. Виконуйте вказівки відповідальних осіб, які проводять евакуацію, дотримуйтесь вказаного маршруту. За необхідності звертайтеся за допомогою до правоохоронних та медичних працівників.

7. НАДАННЯ ПЕРШОЇ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

При пораненні від застосування зброї

7.1. При поранні кінцівок: обробити шкіру навколо рани розчином йоду, спиртом тощо; не рекомендується промивати рану водою; після обробки рани необхідно накласти пов'язку; зупинити артеріальну або венозну кровотечу за допомогою джгута, ремінця, стискаючої пов'язки.

7.2. При пораненні голови: очистити поверхню навколо рани; обробити краї рани спиртовим розчином йоду; накласти стерильну пов'язку; надати потерпілому горизонтального положення; за відсутності свідомості покласти його на бік.

7.3. При пораненні грудної клітини: надати потерпілому напівсидяче положення; обробити рану; накласти герметичну

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			I-17.03-07.08 – 01-2022
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 16/ 11

пов'язку, щоб запобігти попаданню повітря до грудної клітини; перевірити місце можливого виходу кулі або осколку, якщо виявлено другий отвір, накласти пов'язку та зафіксувати її з усіх боків.

7.4. При пораненні черевної порожнини: обробити рану і накласти пов'язку; внутрішні органи, які випали в рану, у черевну порожнину не вправляти; вживання води і їжі категорично забороняється; потерпілого необхідно негайно госпіталізувати, транспортувавши його у положенні лежачи на носилках; при проникаючих пораненнях черевної порожнини показана екстрена операція в перші години, поки не розвинулась інфекція і потерпілий не втратив багато крові.

При радіоактивному ураженні

7.5. При наданні допомоги потерпілому слід максимально використовувати наявні засоби індивідуального захисту: рукавички, одноразові комбінезони та респіратори. Після надання допомоги постраждалому проведіть дезактивацію самому собі.

7.6. Для надання допомоги потерпілому необхідно:

- звільнити потерпілого під одягу, щоб усунути радіоактивне опромінення від нього, одяг утилізувати;
- обробити рани: накрити шкіру навколо відкритих ран водонепроникними пов'язками, щоб обмежити поширення радіоактивного забруднення на інші ділянки тіла; обережно промити рани великою кількістю води або фізіологічного розчину;
- очистити вуха та ніс протерши їх ватним тампоном;
- очистити ротову порожнину: почистити зуби зубною пастою й кілька разів прополоскати водою, при ураженні мигдалин доцільно прополоскати горло 3% розчином перекису водню;
- очистити очі - промити великою кількістю фізіологічного розчину або води;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ			1-17.03-07.08 - 01-2022
	ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»			
	Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			
	Випуск 1	Змін 0	Екземпляр № 1	Арк 16 з 12

- очистити волосся: помити голову теплою водою з шампунем або милом, уникати потрапляння змитої води в очі, вуха, ніс або рот;

- очистити тіло – прийняти душ з милом.

Провідний спеціаліст з
охорони праці

 Юрій ТАЛОВІР

ВІЗИ:

Проректор з науково-педагогічної роботи,
юридичних та соціальних питань

 Валерій ХОНИК

30.09.2022

Начальник відділу моніторингу
та забезпечення якості

 Ігор СВІТЛИЩИН

30.09.2022

Провідний юрисконсульт

 Максим ОСТАПЧУК

30.09.2022

